

**UCHWAŁA Nr XXXIX/245/2018
RADY GMINY BRZUZE
z dnia 6 lutego 2018**

Bez zastrzeżeń formalno-prawnych
Zbigniew Czerwiński - adwokat

**w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Kleszczyn
na lata 2018-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 1, ust. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. tekst jedn. Dz.U. 2017 poz. 1875) oraz § 6 ust. 3 pkt 6 Statutu Gminy Brzuze (Dz. Urz. Województwa Kujawsko – Pomorskiego z 2003 roku Nr 133 poz. 1858).

Rada Gminy uchwała, co następuje:

- § 1 Zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości Kleszczyn na lata 2018-2028.
- § 2 Plan Odnowy Miejscowości Kleszczyn na lata 2018-2028 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 3 Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi.
- § 4 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

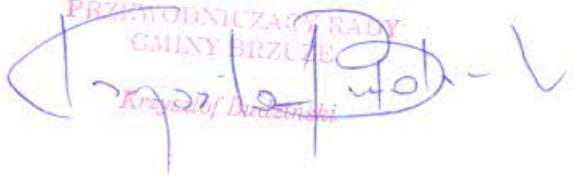
PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY BRZUZE
Krzysztof Budziński

UZASADNIENIE

W związku z przyjęciem w drodze Uchwały przez Zebranie Wiejskie Sołectwa Kleszczyn dokumentu pod nazwą „Plan odnowy miejscowości Kleszczyn na lata 2018-2028” zachodzi konieczność zatwierdzenia Planu przez Radę Gminy Brzuze.

Zatwierdzenie ww. dokumentu pozwoli ubiegać się Gminie Brzuze o środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY BRZUZE
Krzysztof Dudziński

Załącznik do
Uchwały Nr XXXIX/245/2018
Rady Gminy Brzuze
z dnia 06.02.2018 r.

PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI KLESZCZYN
na lata 2018-2028

Kleszczyn, styczeń 2018 r.

SPIS TREŚCI

- I. Charakterystyka miejscowości Kleszczyn
- II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Kleszczyn
- III. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Kleszczyn
- IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 10 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji
- V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego

I. Charakterystyka miejscowości Kleszczyn

Pierwsze wzmianki źródłowe o miejscowości Kleszczyn pochodzą dopiero z II poł. XVIII wieku. Jednakże badania przeprowadzone w 1991 roku przez archeologów A. Marciniak-Kajzer, A. Horonziak, L. Kajzer wskazują, że w XV-XVI wieku istniało Grodzisko w Kleszczynie. W 1966 roku jako pierwszy zwrócił uwagę archeologom na to grodzisko historyk regionalista z Rypina, R. Piotrowski. W czasie tych badań zebrano z powierzchni grodziska fragmenty ceramiki średniowiecznej. Widoczne na powierzchni grodziska kawałki cegieł, pochodzące ze starszych wykopów, wskazują, że istniała tu budowla murowana. Obiekt, będący zapewne obronną siedzibą dworską, określono jako tzw. „dwór na kopcu”. Niestety nie udało się ustalić właścicieli dworu w Kleszczynie, mimo stosunkowo późnej chronologii tego obiektu.

Kleszczyn wraz ze wsią Żałe znajdowały się w posiadaniu rodziny Gockowskich herbu Prawdzic. Ród ten wywodził się z Gockowów w powiecie człuchowskim. Prawdopodobnie jako pierwszy z rodu pojawił się w Żałem Walenty Gockowski. Ożeniony był z Franciszką z Rydzyńskich. On też właśnie prawdopodobnie założył w połowie XVIII wieku dużą osadę olęderską, którą późniejsze osadnictwo niemieckie w Kleszczynie wskazuje, że chodzi tu właśnie o tę wieś. Fakt ten potwierdza także historiografia niemiecka, która podaje, że w 1761 roku powstała już szkoła niemiecka w Kleszczynie. Była to szkoła jednoklasowa, która składała się z dwóch oddziałów. Początkowo pierwszy oddział liczył 15 uczniów, drugi – 14 uczniów. Kierownikiem tej szkoły i jednocześnie nauczycielem, był od 1918 do 1945 roku Arnold Beyrer – absolwent seminarium nauczycielskiego w Warszawie. Szkoła w Kleszczynie posiadała drewniany budynek z salą modlitwy, klasą, dwupokojowym mieszkaniem z kuchnią dla nauczyciela oraz 5 mórg ziemi. Uczęszczały do niej niemiecko-ewangelickie dzieci z gminy Żałe, Płonno i Pręczi. W 1938 liczyła 80 uczniów. Przed wybuchem wojny doszło do sporu o szkołę w Kleszczynie.

Inspektor szkolny zezwolił dzieciom polskim z Kleszczyna uczęszczać do szkoły niemieckiej w tej wsi. Pozwoleniu temu sprzeciwiał się proboszcz parafii żalskiej, który z ambony nakazał rodzicom, by posyłali dzieci do odległej polskiej szkoły w Żałem. Jednocześnie zakazano także dzieciom polskim z Lisiaków i Przyrowy uczęszczania do Kleszczyna. Spowodowało to znaczne zmniejszenie liczby uczniów w tej szkole i placówka była zagrożona w dalszym funkcjonowaniu.

Wieś została do końca XVIII wieku znacznie rozbudowana, ponieważ w lustracji dóbr przeprowadzonej w 1789 roku zanotowano, że właściciel dóbr Żałe od gburów (zapewne w Kleszczynie) otrzymał 1299 złp. czynszu rocznie. Dla porównania z dzierżawy młyna dochód w tym czasie wynosił zaledwie 18 złp. Trudno jest określić, skąd pochodzili chłopci osadzeni w połowie XVIII wieku w Kleszczynie. Następnie w 1928 roku na mocy dwóch umów, właścicielami majątku Kleszczyn było 22 chłopów, otrzymało 50 ha gruntu za zrzeczenie się serwitutów pastwiskowych oraz połowu ryb.

Z racji tego, że Kleszczyn był miejscem osadnictwa olęderskiego, w systemie nazewniczym wsi gminy Brzuze zachowała się nazwa miejscowości Olendry, położonej w granicach obecnego sołectwa Kleszczyn. W skład sołectwa, oprócz miejscowości Kleszczyn, wchodzi także Krystianowo i Studzianka.

Miejscowość Kleszczyn położona jest w południowo-wschodniej części gminy. Obszar gminy Brzuze znajduje się we wschodniej części województwa kujawsko - pomorskiego, w powiecie rypińskim. Obejmuje swym zasięgiem 8625 ha, z czego większość stanowią użytki rolne w II i IV klasie bonitacji gleb. Gmina ma charakter rolniczy. Istnieje tu 356 gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 5 ha (stan wg spisu rolnego 2010 r.), a podstawowym źródłem dochodu mieszkańców jest praca w rolnictwie.

W skład gminy Brzuze wchodzi 17 sołectw obejmujących 18 wsi. Najliczniej zasiedlone sołectwa to: Ostrowite, Ugoszcz, Żałe, Brzuze.

Gmina Brzuze graniczy z gminami: Rogowo, Rypin i Wąpielsk (powiat rypiński), Radomin i Zbójno (powiat golubsko – dobrzyński) oraz Chrostkowo (powiat lipnowski).

Obecnie miejscowość Kleszczyn zamieszkuje 239 osób. Przebiega przez nią jedna droga powiatowa Brzuze - Nadróż.

W Kleszczynie znajduje się kaplica pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny, grodzisko stożkowate. W miejscowości tej działa Koło Miłośniczek Rękodzieła Artystycznego „Kleszczynki”.

Przez miejscowość prowadzi zielony szlak turystyczny, który ułatwia dotarcie do najpiękniejszych i najciekawszych zakątków gminy Brzuze.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Kleszczyn

Środowisko przyrodnicze

Walorem przyrodniczym miejscowości Kleszczyn jest jezioro morenowe, mające kształt podkowy, należące do zlewni rzeki Ruziec. Zajmuje powierzchnię 72,2 ha, maksymalna głębokość – 10,8 m, średnia – 5,4 m. Objętość jeziora wynosi 3898,8 tys. m³. Położone jest niedaleko od wsi Mościska i Studzianka, w odległości około 0,5 km od drogi Brzuze – Żałe. Roślinność wynurzona to: trzcina pospolita, sitowie, sit rozpięchły i skupiony oraz pałka szerokolistna. Roślinność zanurzona to: rogatek sztywny, rdestnica, moczarka kanadyjska i lilia wodna. Ryby żyjące w tym jeziorze to: sandacze, szczupaki, leszcze, płocie, wzdręgi, okonie, karpie, karasie i tołpygi.

Z jeziorem Kleszczyn przez rzekę Ruziec łączy się jezioro Bobrówiec. Zajmuje ono powierzchnię 5,07 ha, jego maksymalna głębokość wynosi 6,0m, zaś objętość – 150 tys. m³ wody. Roślinność zanurzona to: moczarka kanadyjska i grzybienie. Roślinność wynurzona to: trzcina pospolita i pałka wąskolistna. W pobliżu jeziora znajdują się punkty widokowe.

Środowisko kulturowe

Wśród najciekawszych zabytków w miejscowości Kleszczyn należy wymienić m. in.:

- **Kaplica pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny lub Matki Boskiej Studziennej** lub Świętego Jakuba z 1704 roku – stanowi najstarszy zabytek drewniany w gminie Brzuze. Kaplica administracyjnie należy do parafii Żałe. Otaczają ją pomnikowe drzewa. Według niektórych źródeł zbudowana została z fundacji Franciszka Działokowskiego. W neobarokowym ołtarzu głównym z 1905 roku umieszczony jest obraz Świętej Rodziny przy posiłku. Autorem obrazu jest malarz Milewski. Pierwsza wzmianka na temat kaplicy pochodzi z protokołu wizytacji biskupiej z 1719 roku, gdzie jest napisane (...) *jest taka kaplica, zwana Studzianka w lasach położona, w której raz na rok jest odpust i raz tylko msza św. się odprawia*. Kaplica jest od wieków celem licznych pielgrzymek, które szczególnie licznie przybywają tu w dzień Zielonych Świątek oraz w dzień Św. Jakuba, w które przypada odpust.
- **„Cudowne źródelko”** – znajduje się poniżej kaplicy w pobliżu strugi Ruziec. Nad nim wznosi się kapliczka murowana z czerwonej cegły. Na parterze znajduje się ocembrowana studzienka.
- **Grodzisko stożkowe, późnośredniowieczne** – według legendy miał ukrywać się tu Władysław Łokietek przed czeskimi najemnikami króla Wacława. Znajduje się na południowym brzegu jeziora Kleszczyńskiego, na krańcu bagnistego i podmokłego półwyspu, który wcześniej był zapewne wyspą jeziorną. Grodzisko ma charakter nizinny, stożkowy. Od strony zachodniej, wschodniej i północnej otoczone jest przez wody jeziora. Od strony południowej i południowo-zachodniej u podstawy stożka, widoczna jest rynnowa płytka fosa o szerokości około 3 m, a za nią szczątkowe ślady wału. Grodzisko jest dobrze zachowane, porośłe

